

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 411-02/17-1/ EPA 1890-VII
Ljubljana, 17. 5. 2017

Državni svet Republike Slovenije je na 51. seji 17. 5. 2017, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), sprejel naslednje

M N E N J E

k Dopolnjenemu predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018 (ZIPRS1718-A) – nujni postopek

Državni svet **ne podpira** Dopolnjenega predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018.

Državni svet se pridružuje stališču vseh treh združenj občin, kjer problematizirajo linearen dvig povprečnine in zahtevajo njeno pravičnejšo porazdelitev. Državni svet ne more podpreti novele zakona, s katero se sicer dviga višina povprečnine za letošnje leto, vendar pa predlagan dvig povprečnine ne sledi dejanskim potrebam in dodatnim obveznostim občin, saj v celoti ne pokriva večjih stroškov dela javnih uslužbencev, ki nastajajo zaradi dogovora Vlade s socialnimi partnerji, pri katerem pa občine niso sodelovale.

Ugotoviti je mogoče, da predlagan dvig povprečnine ne upošteva raznolikosti občin in s tem njihovih različnih finančnih potreb. Medtem ko bodo dodatna sredstva občinam z manj javnimi zavodi in posledično nižjimi stroški dela javnih uslužbencev, zaradi višje povprečnine za 3,5 evre verjetno zadostovala tudi za pokritje drugih izdatkov, pa občinam z več javnimi zavodi predlagan dvig povprečnine ne bo zadoščal niti za osnovni namen, zaradi katerega se predlaga povišanje povprečnine. Negativne posledice linearne razdelitve, ko se vsem občinam, ne glede na različne dodatne obveznosti, zagotavlja enako povišanje povprečnine, bi bilo treba nevtralizirati z novim modelom razdelitve, ki bi ga na podlagi izračunov moralo pripraviti pristojno ministrstvo. Prav vsakoletne ponavljajoče razprave in razhajanja mnenj o ustrezni višini povprečnine za občine bi po mnenju državnih svetnikov zahtevalo bolj sistemski in dolgoročnejši pristop k reševanju tega vprašanja, ki ne izključuje tudi razmišljanj o drugačni organiziranosti lokalne samouprave.

V razpravi je bilo zastavljeno vprašanje, ali je Vlada izračunala znesek privarčevanih sredstev na račun občin zaradi posledic sprejetja predpisov, s katerimi se je v zadnjih letih določala povprečnina v bistveno nižjem znesku kot bi se morala glede na izračun, določen z Zakonom o financiranju občin. Ocenjuje se, da imajo občine okoli 300 evrov nižjo povprečnino, kot bi jo morale imeti, kar znese 600 mio evrov na letni ravni oz. v povprečju letno okoli 3 mio evrov na vsako občino.

Financiranje občin je neurejeno in nestabilno, saj se sistemskega Zakona o financiranju občin v tem delu ne spoštuje in se vanj posega z vsakoletnimi spremembami zakonov o izvrševanju proračuna. To povzroča stanje, v katerem morajo občine stalno prilagajati svoje dejavnosti

zmanjšanemu obsegu pričakovanih sredstev, kar jim otežuje avtonomno in gospodarno ravnanje, posebno pri načrtovanju investicij. Ponovno je treba poudariti pomembnost uveljavljanja takega sistema financiranja občin, ki bo zagotavljal zadosten obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog in končal dosedanjo prakso, ko so občine primorane za izvajanje predpisanih zakonskih nalog trošiti sredstva za prepotrebne investicije. Problem je še toliko večji, ker občine v aktualni finančni perspektivi praktično nimajo dostopa do evropskih sredstev oz. so možnosti zelo omejene zaradi nezmožnosti zagotavljanja lastnega deleža sofinanciranja projektov. Iz vseh navedenih razlogov je zato treba sprejeti strategijo razvoja lokalne samouprave, ki bo imela tudi podporo lokalnih skupnosti in dolgoročnejšo vizijo njihovega razvoja.

V zvezi z ugotovitvami Vlade o zadostnih sredstvih, s katerimi naj bi razpolagale občine, glede na prihranke, ki jih izkazujejo ob koncu leta, državni svetniki ponovno poudarjajo, da je težnja po varčevanju in prihrankih sredstev konec leta, za izvajanje nalog v tekočem obdobju, glede na logiko porabe proračunskih sredstev, primerna in razumna. Ob tem, da dohodnina ne zadošča za pokritje vseh zakonskih obveznosti in da se občine ne morejo zadolževati, dokler zaključni račun za preteklo leto ni sprejet, občine prihranke namenijo za izpolnjevanje tekočih obveznosti v začetku prihodnjega leta.

Državni svetniki tudi opozarjajo na odpravo anomalij v nekaterih plačilnih razredih. Medtem ko naj bi se s prvotnim predlogom urejalo zgolj plače pomočnic vzgojiteljic v vrtcih, čemur sicer ni moč oporekati, naj bi bili kasneje deležni napredovanj tudi direktorji javnih zavodov. Takšno parcialno urejanje plačnega sistema v javnem sektorju lahko privede še do večjih anomalij v že tako ne najbolj idealnem sistemu. Na mestu je vprašanje, ali bo treba zaradi takšnih in podobnih odprav anomalij ponovno posegati v višino povprečnine.

Mitja Bervar, mag. manag.
predsednik